

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Capitvlaria Regvm Francorvm

Additae sunt Marculfi monachi & aliorum formulae veteres, & Notae
doctissimorum virorum

Baluze, Etienne

Parisiis, 1677

Capitulare primum anni DCCCXII. sive brevis capitulorum quam Mißi
dominici habere debent ad exercitum promovendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-19366

ma portionem, quæ similiter ut cetera ex auro & argento constat, adjungi voluit omnia ex aere & ferro aliisque metallis vasâ atque utensilia, cum armis & vestibus, aliisque aut pretioso aut vili ad varios usus factis supellædili, ut sunt cortinæ, stragula, tapetia, filtra, coria, fagmata, & quicquid in camera atque vestiario ejus eo die fuisset inventum, ut ex hoc majores illius partis divisiones fierent, & erogatio elemosynæ ad plures pervenire potuisset. Capellam, id est ecclesiasticum ministerium, tam id quod ipse fecit atque congregavit, quam quod ad eum ex paterna hereditate pervenit, ut integrum esset, neque ulla divisione scinderetur, ordinavit. Si qua autem inveniuntur aut vasa aut libri aut alia ornamenta quæ liquidò constaret eidem capellæ ab eo conlata non fuisse, hæc qui habere vellet, dato justæ æstimationis pretio emeret & haberet. Similiter & de libris, quorum magnam in bibliotheca sua copiam congregavit, statuit ut ab his qui eos habere vellet justo pretio fuissent redempti, pretiūque in pauperes erogatum. Inter ceteros thesauros atque pecuniam tres mensas argenteas & unam auream præcipuæ magnitudinis & ponderis esse constat. De quibus statuit atque decrevit ut una ex eis, quæ forma quadrangula descriptionem urbis Constantinopolitanæ continet, inter cetera donaria quæ ad hoc deputata sunt, Romanam ad basilicam beati Petri Apostoli de-

feratur, & altera, quæ forma rotunda Romanæ urbis effigie figurata est, Episcopo Ravennatis Ecclesiæ conferatur, tertiam, quæ ceteris & operis pulchritudine & ponderis gravitate multum excellit, quæ ex tribus orbibus connexa totius mundi descriptionem subtili ac minuta figuratione complectitur, & auream illam, quæ quarta esse dicta est, in tertiam illius & inter heredes suos atque in elemosynam dividendæ partis augmentum esse constituit. Hanc constitutionem atque ordinationem coram Episcopis, Abbatibus, Comitibusque, qui tunc præsentibus esse potuerunt, quorumque hic nomina descripta sunt, fecit atque constituit.

Episcopi, Hildebaldus, Richolfus, Arno, Vvolfarius, Bernoinus, Laidradus, Iohannes, Theodulfus, Iesse, Hetto, Huvalcaudus.

Abbatibus, Fridegifus, Adalungus, Engilbertus, Irmino, Georgius, Theodaldus, Adalelmus, Lautfredus. Comites, Vvalach, Meginher, Othulfus, Stephanus, Hunruocus, Burchardus, Maginhardus, Hatto, Richuinus, Eddo, Erchangarius, Geroldus, Bero, Hildegerus, Hrocholfus.

Hæc omnia filius ejus Hludouicus, qui divina ei iussione successit, inspecto eodem breviario, quam celerrimè poterat, post ejus obitum summa devotione adimplere curavit.

CAPITVLARE PRIMVM

ANNI DCCCXII

Brevis capitulorum quam Missi dominici habere debent ad exercitum promovendum.

C A P. I.

VT omnis liber homo qui quatuor mansos vestitos de proprio suo sive de alicujus beneficio habet, ipse se præparet, & ipse in hostem pergat, sive cum seniore suo. Qui verò tres mansos de proprio habuerit, huic adjungatur unus qui unum mansum habeat, & det illi adjutorium ut ille pro ambobus ire possit. Qui autem

duos mansos tantum de proprio habet, jungatur illi alter qui similiter duos mansos habeat, & unus ex eis, altero illi adjuvante, pergat in hostem. Qui etiam unum tantum mansum de proprio habet, adjungatur ei tres qui similiter habeant, & dent ei adjutorium, & ille tantum pergat. Tres verò qui illi adjutorium dederunt, domi remaneant.

Hh ij

I I.

Volumus atque iubemus ut iidem Missi nostri diligenter inquirant qui anno præterito de hoste bannito transfissent super illam ordinationem quam modo superius comprehenso de liberis & pauperibus hominibus fieri iussimus. Et quicumque fuerit inventus qui nec parem suam ad hostem faciendum secundum nostram iussionem adjuvit, neque perrexit, heribannum nostrum pleniter reuadiet, & de solvendo illo secundum legem fidem faciat.

I I I.

Quod si forte talis homo inventus fuerit qui dicat quod iussione Comitis vel Vicarij aut Centenarij sui hoc quoque ipse semetipsum preparare debeat eidem Comiti vel Vicario aut Centenario vel quibuslibet hominibus eorum dedisset, & propter hoc illud iter dimississet, & Missi nostri hoc ita verum esse investigare potuerint, is per cuius iussionem ille remansit bannum nostrum reuadiet atque persolvat, sive sit Comes, sive Vicarius, sive Advocatus Episcopi atque Abbatis.

I V.

De hominibus Comitum casatis isti sunt excipiendi, & bannum reuadiare non iubeantur. Duo qui cum uxore illius domi dimissi fuerunt, & alij duo qui propter ministerium ejus custodiendum & servitium nostrum faciendum remanere iussi sunt. In qua causa modò præcipimus ut quanta ministeria unusquisque Comes habuerit, totiens duos homines ad ea custodienda domi dimittat, præter illos duos quos cum uxore sua. Ceteros verò omnes secum pleniter habeat. Vel si ipse domi remanserit, cum illo qui pro eo in hostem proficiscitur dirigantur. Episcopus verò vel Abbas duos tantum de casatis & laicis hominibus suis domi dimittant.

V.

De hominibus nostris & Episcoporum & Abbatum, qui vel beneficia vel talia propria habent ut ex eis secundum nostrum iussionem in hostem bene possint pergere, exceptis his quos eis secum domi remanere permisimus, si aliqui inventi fuerint qui vel pretio se redemissent, vel dominis suis permittentibus domi remansissent, bannum nostrum, sicut superius di-

ctum est, reuadiet, & fidem faciant ac persolvant. Domini verò eorum, qui eos domi remanere permiserunt, vel ministeriales eorum, qui ab eis pretium acceperunt, similiter bannum nostrum reuadiet, & fidem faciant, usque dum nobis fuerit annuntiatum.

V I.

Volumus ut Missi nostri diligenter inquirant in quibus locis hoc factum sit quod ad nos pervenit quod quidam homines, postquam secundum nostram iussionem focis suis, qui in hostem perrexerunt, de stipendia sua adiutorium fecerunt, iubente Comite vel ministerialibus ejus propter se redimendum pretium dederunt ut eis domi remanere licuisset, cum illi in hostem ire non deberent, quia jam focis suis constitutum à nobis adiutorium dederunt. Hoc fiat investigatum & nobis nuntiatum.

V I I.

Volumus ut isti Missi nostri, qui hac legatione fungi debent, ab his hominibus conjectum accipiant qui in hostem pergere debuerunt & non perrexerunt. Similiter & à Comite vel Vicario vel Centenario qui ad hoc consenserunt ut illi domi remansissent. Necnon & ab omnibus prædictum conjectum accipiant qui anno præterito constitutam à nobis exercitibus itineris iussionem irritam fecerunt.

V I I I.

Istius Capitularij exemplaria quatuor volumus ut scribantur, & unum habeant Missi nostri, alterum Comes in cuius ministeriis hæc facienda sunt, ut aliter non faciant neque Missus noster neque Comes nisi sicut à nobis capitulis ordinatum est. Tertium habeant Missi nostri qui super exercitum nostrum constituendi sunt. Quartum habeat Cancellarius noster.

I X.

Volumus ut homines fidelium nostrorum, quos nobiscum ad servitium nostrum domi reservare iussimus, in exercitum ire non compellantur, sed aut ipsi domi remaneant, vel in servitio dominorum suorum. Neque heribannum reuadiare iubeantur illi homines qui anno præterito nobiscum fuerunt.

